

Kommunalbestyrelse 2018-2021_30-04-2020

Punkt 9: Indledende beslutninger om Trafikbestilling 2021 – herunder principper for udbud af buslinjer (Beslutning)

13.05.12-Ø00-2-19

Resume

Lyngby-Taarbæk Kommune skal bestille bustrafik 2021 hos Movia inden den 31. oktober 2020 samt give tilbagemelding om udbud af drivmidler til busser i udbud inden 9. oktober 2020. Udbuddet af busser med fossilfrie drivmidler forventes at være dyrere end dieseldrevne busser. Der er derfor behov for en stillingtagen til, hvilke besparelser der skal arbejdes videre med på de eksisterende buslinjer, samt en tilkendegivelse til Movia om forventningerne til drivmidler i de kommende udbud.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. det godkendes, at der arbejdes videre med følgende besparelser, for at muliggøre omlægning til fossilfri drivmidler eller lignende:
 - a. sammenlægning af linjerne 170 og 191 (mulighed 1). Besparelse 0,75 mio. kr.
 - b. frekvensændringer på linjerne 190 og 194 (mulighed 3). Besparelse 0,2 mio. kr.
2. det godkendes, at Movia meddeles, at der i forhold til udbud af buslinjerne 190, 191, 192 og 194 ønskes indhentet tilbud på fossilfri drift og nulemission.

Sagsfremstilling

Lyngby-Taarbæk Kommune skal bestille bustrafik 2021 hos Movia inden den 31. oktober 2020. Lyngby-Taarbæk skal desuden træffe beslutning om drivmiddel ifm. et igangværende udbud af buslinjer inden 9. oktober 2020. Af hensyn til den videre behandling af forslag til ændringer i busnettet inden efteråret 2020 fremlægges allerede nu en sag om busbestilling 2021. Endelig busbestilling 2021 fremlægges for udvalget til beslutning i august 2020. For at give en oversigt over den nuværende busbetjening er vedlagt et kort over Lyngby-Taarbæk Kommunes buslinjer samt den kommende letbane (bilag).

Forvaltningen har fra Movia modtaget en tids- og aktivitetsplan for trafikbestilling 2021, der giver et samlet overblik over de kommende aktiviteter på busområdet (bilag). Emnerne i denne plan gennemgås nedenfor.

Udbud af buslinjer

Movia udbyder på vegne af kommuner og regioner løbende busdriften og indgår kontrakter med de enkelte busoperatører. I forbindelse med udbud definerer Movia i samarbejde med de kommuner, som buslinjerne betjener, en række funktionskrav.

Igangværende udbud: I øjeblikket er Lyngby-Taarbæk i gang med udbud af buslinjerne 179, 180, 181, 182 og 183. I forbindelse med dette udbud har Kommunalbestyrelsen den 3. oktober 2019 godkendt, at der ønskes priser på både dieselbusser, fossilfri drift samt nulemission for de 4 lokale linjer (180, 181, 182 og 183). Buslinje 179 deles med Gentofte Kommune, hvorfor Kommunalbestyrelsen godkendte, at drivmidlet for denne buslinje bliver fossilfrit. Endelige priser for de forskellige drivmidler forventes fremsendt fra Movia i september 2020. Kommunen skal herefter træffe valg af option senest den 9. oktober 2020, hvorfor der lægges en sag herom frem til politisk behandling i september 2020. I forbindelse med den tidligere politiske behandling i oktober 2019 er det oplyst, at der kan forventes ekstraudgifter på op til 2,9 mio. kr. afhængig af valg af drivmiddel. Udbuddet har driftsstart i vinteren 2021.

Kommende udbud: I forbindelse med udbud for buslinjerne 190, 191, 192 og 194 skal kommunen træffe beslutning om udbudsgrundlag, herunder hvilket drivmiddel der ønskes indhentet priser på. Movia meddeles, at der i forhold til udbud af buslinjerne 190, 191, 192 og 194 ønskes indhentet tilbud på fossilfri busdrift og nulemission. Krav til udbudsgrundlaget skal meddeles Movia senest den 31. oktober 2020. Sag om dette udbud forventes politisk forelagt i august 2020.

Busbestilling 2021 og mulighedskatalog 2020

Idet ekstraudgifterne i forbindelse med udbud af buslinjerne 179, 180, 181, 182 og 183 skal afholdes indenfor eksisterende budgetramme, har forvaltningen ved Movia fået udarbejdet et mulighedskatalog (bilag), der anskueliggør mulige besparelser på busdriften i kommunen.

Vurderingen i mulighedskataloget er sket udelukkende ud fra, hvor det ud fra et kapacitets- og betjeningsmæssigt synspunkt kan forsvares at skære ned i busdriften (dette uanset om busserne skal i udbud snart eller indgår i et igangværende udbud). Nedskæringerne vil forventeligt medføre serviceforringelser og markante passagerfald.

Mulighedskataloget giver forslag til ændringer på både lokale og tværkommunale linjer, herunder frekvensjusteringer, afkorting af buslinjer og sammenlægning af buslinjer. Movia har fremsat forslag til ændringer på følgende linjer: 170, 191, 182, 183, 190, 194 og 388. Movias forslag til besparelser er samlet i et skema, hvoraf også forvaltningens bemærkninger til det enkelte spareforslag er indarbejdet (bilag). Det skal bemærkes, at buslinjerne buslinje 182 og 183 indgår i det nuværende udbud. Eventuelle ønsker om ændringer på disse linjer

skal derfor besluttes inden udgangen af april 2020 for at reducere risikoen for bodsbetaling.

For at opnå en besparelse anbefaler forvaltningen, at der arbejdes videre med mulighed 1 (sammenlægning af buslinje 170 og 191) og mulighed 3 (frekvensjustering på buslinje 190 og 194) til en samlet besparelse på 950.000 kr. Disse forslag kræver enighed med Rudersdal Kommune. Forvaltningen har i den forbindelse indledt en indledende dialog med Rudersdal Kommune, idet Rudersdal også ønsker at finde besparelser på busdriften.

Besparelsesforslagene - mulighed 1 og 3 - på linjerne 170, 191, 190 og 194 vurderer forvaltningen som værende acceptable set ud fra et betjenings- og servicemæssigt synspunkt. Derimod kan forvaltningen ikke anbefale, at der arbejdes videre med besparelser på de øvrige linjer som 182, 183 og 388, idet disse forslag vurderes at have for store passager- og servicemæssige konsekvenser for kommunens borgere.

Idet tilvalg af fossilfri busser kan medføre en ekstraudgift på op til 2,9 mio. kr., er alle midlerne hertil således ikke fundet. Forvaltningen anbefaler derfor, at tilkøb af mere miljøvenlig bustrafik må afspejle sig i den opnåede besparelse. Dette følger også af Movias Mobilitetsplan (taget til efterretning af Teknik- og Miljøudvalget på møde den 19. februar 2020) om, at tilvalg af grønne busser ikke bør ske på bekostning af nedskæringer i den øvrige busbetjening. Nedskæring af det kollektive trafiktilbud vil ofte medføre en øget brug af private biler, hvorved CO₂ udledningen vil stige. Der foreligger dog ingen nærmere konkrete beregninger fra Movia herpå.

Teknik- og Miljøudvalget har i de seneste års busbestillinger arbejdet ud fra princippet om at bevare eksisterende busnet så intakt som muligt, indtil letbanen er etableret. Ændringer/omlægninger af busser bør så vidt muligt kun ske som følge af arbejdet med ledningsomlægninger og anlæg af letbanen. Dette princip anbefaler forvaltningen, at der fortsat støttes op om. Det kan dog blive nødvendigt at gennemføre busomlægninger i forbindelse effektiviseringer og ændringer som følge af udbud. Movia anbefaler generelt, at Lyngby-Taarbæk Kommune overvejer nødvendigheden af at spare på busdriften i en periode, hvor busdriften står overfor en betydelig trafikal påvirkning, som følge af de omfattende arbejder i forbindelse med anlægget af letbanen.

I forbindelse med busbestilling 2020 blev det godkendt, at behovet for indsættelse af ekstrakørsel mellem Lyngby st. og det nye H.C. Ørsted Gymnasie for sikring af tilstrækkelig buskapacitet hertil vurderes i forbindelse med busbestillingen 2021. Forvaltningen vil i forbindelse med gymnasiets åbning i efteråret 2020 vurdere, om der er et behov for ekstrakørsel. Om behovet kan vurderes, inden busbestilling 2021 behandles, er nok tvivlsomt. Det kan i givet fald, når en vurdering foreligger, blive nødvendigt at fremlægge en særskilt sag til politisk behandling ultimo 2020.

Busomlægninger i forbindelse med anlæg af letbanen

Som tidligere oplyst vil arbejdet med letbanen de kommende år uundgåeligt påvirke busdriften i kommunen, dels som følge af ledningsomlægninger, dels som følge af anlægsarbejder. Der vil således blive behov for en række busomlægninger i kortere og længere perioder. Løbende ændringer i bustrafikken, som følge af arbejdet med letbanen, vil ikke indgå i de årlige busbestillinger, men behandles løbende i forbindelse med ansøgning om gravetilladelse i vejareal.

Tilpasning af busnettet til letbanen i 2025

Processen omkring bustilpasningerne til letbanen starter allerede med analysearbejder i 2020, hvor målet bl.a. er at opnå et vidensgrundlag til brug for det videre arbejde. I 2021 skal der forventeligt træffes beslutninger om principper for ændringer samtidig med, at mål for serviceniveau og økonomiske rammer fastlægges. Dette giver plads til administrativt at udforme busnettet og vurdere nødvendige anlægsinvesteringer i 2022, hvorefter det nye busnet kan bestilles i 2023 og idriftsættes i 2025. Sag herom er forelagt Teknik- og Miljøudvalget den 19. februar 2020.

Region Hovedstadens Trafikbestilling 2021

Endeligt skal det nævnes, at Region Hovedstaden frem mod trafikbestilling 2021 står overfor en række udfordringer af økonomisk og trafikal karakter. Den nærmere størrelsesorden for Regionens økonomiske udfordringer kendes ikke endeligt på nuværende tidspunkt. Regionen arbejder med forslag til besparelser, som bl.a. kan få betydning for buslinjer i Lyngby-Taarbæk. Om ændringerne i det regionale net også vil medføre behov for justeringer af det lokale busnet må vurderes frem mod afgivelse af trafikbestilling 2021.

Lovgrundlag

Ifølge "Bekendtgørelse af Lov om Trafikselskaber" træffer kommunerne beslutning om kollektiv bustrafik.

Økonomi

Movias rapport for budgetoverslagsår 2021 (bilag) for Lyngby-Taarbæk Kommune viser, at udgifterne til busdriften i 2020 forventes at ligge mellem 35,2 og 38,8 mio. kr. (inkl. administrationsudgifter). Disse udgifter indeholder ikke ekstraudgifter til omlægninger af busser i forbindelse med anlægsarbejdet. Dette er særskilt budgetteret. Omkostningsestimatet indeholder endvidere ikke omkostninger til ændrede drivmidler.

Trafikbestillingsgrundlaget er en tidlig fremskrivning af økonomien for 2021, hvorfor det ikke kan betragtes som et egentligt budget, men alene er retningsvisende. Der kan således ske ændringer i budgetforudsætningerne i perioden fra trafikbestillingsgrundlaget bliver udarbejdet, til budgettet vedtages endeligt. Det skal derudover bemærkes, at Movia har ændret deres interne budgetproces, hvilket medfører, at Movias 1. behandling af busbudgettet ikke indeholder kommunernes ønsker til busbestilling. Forvaltningen skal således selv

skønsmæssigt tillægge eventuelle ekstraudgifter i egen kommune til 1. behandlingen af budgettet. Movia vedtager først deres endelige budget for 2021 i december 2020, hvilket kan medføre ændringer til budget 2021 for Lyngby-Taarbæk Kommune. Her tænkes særligt på de ekstraudgifter, der skyldes den 20% solidariske hæftelse for busudgifter i Movias øvrige kommuner.

Forskellen imellem budgetoverslaget og det endelige budget kan derfor blive forstærket yderligere, hvis der foretages nye trafikbestillinger efter udarbejdelsen af trafikbestillingsgrundlaget. Historisk set er udsving på 5% almindeligt.

Lyngby-Taarbæk Kommune har i 2021-2024 afsat 36,3 mio. kr. årligt til den kollektive busbetjening v/ Movia. Budgettet for 2021 og frem tilrettes på baggrund af Movias 1. behandling af busbudgettet (i juni 2020) i det administrative budgetforslag 2021-2024. Alle priser er i 2020 pris-/lønniveau. Forvaltningen vil løbende følge budgetposten. Derudover bemærkes det, at der skal findes 0,4 mio. kr. fra 2021 på Teknik - og Miljøudvalgets ramme som følge af den omstillingspulje, der blev indarbejdet i forbindelse med budgetaftalen 2020-2023.

En beslutning om at arbejde videre med mulighed 1 (sammenlægning af buslinje 170 og 191) og mulighed 3 (frekvensjusteringer på buslinje 190 og 194) vil betyde en mulig besparelse på 0,95 mio. kr. Når priserne for udbud af buslinjerne 179, 180, 181, 182 og 183 foreligger til efteråret, må det på baggrund af størrelsen af den opnåede besparelse vurderes, hvilken omlægning til fossilfri drivmidler eller lignende der er muliggjort.

I forbindelse med sagen om udbud af buslinje 179, 180, 181, 182 og 183 (i KMB 3. oktober 2019) blev det besluttet at buslinje 179, som deles med Gentofte Kommune, skal være fossilfri. På denne buslinje har man således allerede bundet sig til ekstraudgifter på 0-0,2 mio. kr. pr. år.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Teknik- og Miljøudvalget, den 15. april 2020

Ad 1) Anbefalet, at der arbejdes videre med besparelse a og b.

Ad 2) Anbefalet.

Økonomiudvalget, den 23. april 2020

Ad 1) Anbefalet.

Ad 2) Anbefalet.

Kommunalbestyrelsen, den 30. april 2020

Ad 1-2) Godkendt.

Bilag

Bilag 1: Kort over buslinjer og letbane

Bilag 2: Arbejdsprogram 2021 - Lyngby

Bilag 3: Udvidet mulighedskatalog

Bilag 4: Skema med Movias forslag til besparelser inkl. forvaltningens bemærkninger

Bilag 5: Movias rapport for budgetoverslagsår-2021